

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljate je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TUDI

Stanovsko politiško glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Licealna knjižnica
1058 Ljubljana, Strossmayerjeva ulica.
II. drž. gimn. (Bpl.)

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 30 Din. Posamezna štev. 1'50 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po Din 2'50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Vsi na krov za stanovsko slogu in neodvisnost naše organizacije!

»Jutro«, 6. VII. 1926, št. 151.

Naprednemu učiteljstvu!

Vabimo na sestanek vsega SDS učiteljstva, na katerem se bodo razpravljale važne stanovske zadeve. Naša stanovska organizacija je tik pred razkrojem in ker hočemo, da ostanemo enotni, krepki, toda odločno napredni, zato vabimo vse tovariše in tovarišice, ki so jim na srcu sloga in moč naše organizacije, da se zanesljivo udeležijo tega sestanka dne 8. t. m. (četrtek) ob 9. uri dopoldne v kazinskem poslopju v Ljubljani, I. nadstropje. Posebnih vabil ne pošiljamo.

Klub učiteljstva SDS za ljubljansko in mariborsko oblast.
Ljubljana, dne 3. julija 1926.

I. Šmajdek l. r., preds.,
A. Germek l. r., taj.

Tudi mi smo demokrati, a zaradi tega smo ravno tako odločno proti temu, da bi se iz naše stanovske organizacije zopet napravila strankarska ekspozitura te ali one politične stranke. Komaj smo se v javnosti otreli tega splošnega mnenja v blagor celega stanu.

Pomisliť moramo, da je strankarstvo donajšalo ravno največji razdor našemu stanu. Danes, ko imamo še več strank kakor pred vojno, je dovedlo to naš stan in našo organizacijo skoro do popolnega razkroja. Organizacija je bila tik pred razkrojem in razpadla bi popolnoma, da ni prišel novi pokret, ki je rešil učiteljski stan in organizacijo.

Novi pokret je omejil in preprečil nedogledne persekucije, ki bi se zgodile pri nas kot reakcija na prejšnji prosvetni režim in nadaljeval bi se ta notranji razkroj in maščevalni boj še sedaj naprej. Tako smo pa na poti h konsolidaciji in ureditvi naših stanovskih razmer. Novi pokret je pa rešil organizacijo tudi na daljnega gospodarskega razkroja in propada. Tudi v tem pogledu smo na poti h konsolidaciji in ozdravljenju. **Ako bi pa zamudili pravi trenutek, bi bilo zaman sedaj vsako popravljanje.** Ta doba bi rodila nedogledne posledice in ne dalo bi se več lahko popraviti niti pravnih, niti gospodarskih razmer.

Danes nimamo samo v splošnem več strank, tudi naprednih strank je danes več, celo zelo mnogo. Zato moramo organizacijo obvarovati strogo kot stanovsko in strokovno obvarovati jo moramo pred prenapetimi strankarji, ako hočemo, da ostanemo enotni in krepki.

LISTEK.

Organizacija mladine in delo učiteljstva pri isti.

(Dalje.)

36. Ljubljana, zasebna vnanja dekliška osnovna šola pri Uršulinkah: Vsak razred je organiziran, ima svojo predsednico, blagajničarko in po dve tainici. Članske karte se točno izdajajo. Seš se je šola po svojih članicah vedno udeleževala. Z malimi prispevki so se nabavile revnim učenkam šolske knjige, nekaterim material za ročna dela. — O Božiču so se obdarili narevnejši med revnimi — bedni — v hiralnici. — O Veliki noči pa se je obdarila družina revne učenke — V Štip so se poslale Podmladkaricam pisalne in risalne potrebščine ter obleka v teži do 15 kg. S temi Podmladkaricami si učenke tudi dopisujejo, poslale so jim tudi razglednice mesta Ljubljane. — Dne 13. aprila 1925 so Podmladkarice priredile igro »Janko in Metka«. Prispevki so se porabili za revne prvoobčanke.

37. Ljubljana, zasebna vnanja dekliška meščanska šola pri Uršulinkah: Podmladek je popolnoma organiziran. Vsak razred ima svoj razredni odbor. Članice

Sloga in moč organizacije se bo zrcalila ravno v tem, da bomo odstranili od organizacije vse strankarstvo, da lo bomo napravili dostopno vsem in da se bomo v njej združili vsi učitelji ter potem nie vsi branili skupne interese učiteljstva.

V organizaciji smo samo učitelji!

Napredni so oni učitelji, ki streme za napredkom in moderniziranjem šolstva, ki streme za resno povzdigo svoje stroke in stanu v blagor naroda in države, ne pa samo oni, ki hočejo biti napredni samo s svojim politično stankarskim pripadništvom te ali one politični stranki. Visoka inteligenca, strokovna in stanovska izobrazba ter zavest, to je edino merilo za naprednost v strokovni organizaciji!

Strankarska naprednost brez zdravih visokih strokovnih temeljev je le puhla naprednost, ie lažina naprednost!

Najvišji ideal novega pokreta je stanovska sloga, ki jo hoče novi pokret vzpostaviti in dvigniti na najvišjo potenco v našem stanu. Stanovska sloga, ki bo združila vse učiteljstvo v obrambo skupnih stanovskih interesov; stanovska sloga, ki bo združila vse učiteljstvo za povzdigo in visok dvig naše stroke in našega strokovnega dela; stanovska sloga, ki bo združila vse učiteljstvo za povzdigo učiteljskega stanu in njega izobrazbo. Stanovska sloga, ki bo zasula strankarske jarke in prepade, ki jih nekateri kopličejo med učiteljskim stanom in s katerimi ustvarjajo v učiteljskem stanu razdor in razkroj, rušijo slogu stanu in moč organizacije ter povzročajo, da nismo zaradi strankarstva tako enotni in močni kakor bi kot stan lahko bili.

Napočil ie trenutek, ko hočejo nekateri zopet zapreti pot do te stanovske sloge (glei »Jutrov« poziv zgoraj!) in hočejo ustvariti še globlje strankarske prepade med učiteljskim stanom; hočejo pozlobiti jarke in odvzeti naši organizaciji značaj neodvisne stanovske in strokovne organizacije in jo vpreči samo na eno — politično stran ter odbiti s tem vse one, ki niso tesno njihovega političnega mišljenja, a resno streme za stanovsko slogu v obrambo in korist učiteljskega stanu in povzdigo naše stroke.

Zato vsi borci novega pokreta na skupščino, v enotno fronto in na krov v obrambo neodvisnosti naše stanovske organizacije!

razrednih odborov so izmed svoje srede izvolile šolski odbor. Razredni odbori in šolski odbor so se shajali k skupnim posvetovanjem in se po zastopnicah udeleževali se mestnega odbora. Odbori vodijo knjigo o prejemkih in izdatkih v društvu. Članske karte se redno izpolnjujejo. Podmladkarice so ob cvetličnih dneh nabirale prispevke v društvene namene. Za pirhe so obdarovale narevnejše med revnimi — bednike v ljubljanski hiralnici. Šolski deci v Velesu pa so poslale tri zaboje obleke, pisalne in risalne potrebščine v teži 15 kg. — Dne 26. aprila 1925 ie Podmladek uprizoril nadvse mično spevoigro »Janko in Metka«. Iz dohodkov (prostovoljni prispevki) ie društvo poslalo mestnemu odboru P. R. K. 200 Din v prospeh počitniške kolonije. — Dalje se ie priredilo: dve zabavi, koncert telovadni nastop in mnogo predavanj ter napravilo izlete v Stično in na Kum.

38. Ljubljana, zasebna notranja dekliška meščanska šola pri Uršulinkah: O Božiču so napravile Podmladkarice bazar, pri katerem so izkupile 370 Din. Za 150 Din so kupile jestvin za božičnico ubogim sirotam, 220 Din pa so podarile ubožnim součenkam za šolske potrebščine in za njihove revne starše. O Pustu ie bil zopet bazar in srečolov. Dobiček 400 Din

Vzpored zborovanja VI. pokrajinske skupščine UJU Poverjeništvo Ljubljana.

V zmislu čl. 18. pravil UJU sklicujemo VI. pokrajinsko skupščino poverjeništvo Ljubljana

na 16., 17. in 18. julija 1926 v Celju.
Dne 16. julija, v petek:

SEJA ŠIRJEGA SOSVETA.

I. Ob ½16. uri seja širjega sosveta z odseki v mali dvorani Narodnega doma.
1. Izpopolnitev odsekov po čl. 21. e) poslovnika. (Odseki se bodo izpopolnili z delegati, ki se bodo že ta dan nahajali v Celju in s predsedniki društev).
2. Izročitev došlih predlogov in resolucij odsekom.
3. Skupno posvetovanje širjega sosveta z odseki.
4. Izvolitev verifikacijskega odbora.
II. Seje odsekov se vrše takoj po seji širjega sosveta v mestni osnovni šoli. Vsak odsek ima na vratih sobe označeno zborovalno dvorano.

ZBOROVANJE ODSEKOV.

1. Stanovsko in šolsko politični odsek: Smernice stanovske politike naše organizacije. Poročevalec tov. Rudolf Mencin. — Osnovne ideje in principi, na katerih mora stoneti naša organizacija in po katerih naj se sestavi nova pravila UJU. Poročevalec tov. Anton Skala.
2. Narodno-prosvetni odsek: Delovanje in organizacija učiteljskega prosvetnega dela. Poročevalec tov. Vekoslav Mlekuž, tainik in knjižničar.
3. Kulturno-pedagoški odsek: Najvažnejši problemi podeželskega učitelja. Poročevalec tov. Mirko Vauda.
4. Odsek za stanovski naraščaj: »Učiteljska Omladina« in delovanje ljubljanskega in mariborskega odseka za naraščaj. Poročata tov. Andrej Skuli in Mirko Kožuh.
5. Odsek za obmejno šolstvo in neodrešeno ozemlje. Poročilo o delovanju odseka in došli predlogi okrajnih društev. Poročevalca tov. Peter Močnik in Karel Štravs.
6. Gospodarski odsek in nadzorni odbor: Račun in proračun poverjeništva UJU in »Zvončka«. Poročevalca tovariša Mirko Fegic in Fran Luznar.
7. Pravno-obrambni odsek: Pravilnik pravno-obrambnega odseka UJU — poverjeništvo Ljubljana. Poročevalec tovariš Aleksander Alt.
8. Tiskovni odsek: Došli predlogi.

V odseke pridejo tudi predlogi okrajnih učiteljskih društev, ki so jih za skupščino predložila v »Letnem poročilu«.

Vsi predsedniki in delegati imajo pravico prisostvovati razpravam v odsekih. Pravico soodločevanja v odsekih imajo pa samo odsekovi člani, ki bodo kot taki izbrani na seji širjega sosveta po točki 1. Stalni člani odsekov so objavljeni na drugem mestu.

ZBOROVANJE DELEGACIJE.

Dne 17. julija 1926, v soboto:

1. Ob 8. uri verifikacija mandatov pri verifikacijskem odboru ob vohodu v veliko dvorano Narodnega doma. Vsi predsedniki okrajnih društev in delegati se morajo prijaviti verifikacijskemu odboru z legitimacijo pravilno overovljeno od društva. Legitimacije razpošlje poverjeništvo predsednikom okrajnih društev.

a) Otvoritev po poverjeniku. Poroča poverjenik tov. Anton Gnus.

b) Poročilo verifikacijskega odbora o navzočnosti in pri glasovanih upravljenih delegatih.

c) Poročilo tainikovo. Poroča tainik tov. Josip Lapajne.

č) Blagajnikovo poročilo. a) račun poverjeništva; b) račun »Zvončka«; c) proračun poverjeništva; č) proračun »Zvončka«. Poroča glavni blagajnik tov. Mirko Fegic.

d) Poročilo nadzornega odbora. Poroča tov. Fran Luznar.

e) Smernice stanovske politike naše organizacije. Poroča tov. Rudolf Mencin.

f) Volitev:
1. 12 članov in 3 namestnikov v ožji sosvet pov. UJU Ljubljana. (Ožji sosvet se voli po čl. 13. pravil UJU in se konstituira med seboi).

2. 3 članov nadzornega odbora v zmislu čl. 33. pravil UJU.

3. Razgovor in določitev treh kandidatov in enega namestnika poverjeništva UJU Ljubljana za Glavni odbor UJU v Beogradu.

g) Poročilo in predlogi odsekov.

h) Nasveti.
Ob 20. uri družabni večer s sodelovanjem godbenega društva »Ilirije« v prostorih »Celjskega doma«

POKRAJINSKA SKUPŠČINA

Dne 18. julija 1926, v nedeljo.

Ob ½8. uri občni zbor »Učiteljske Samopomoči« v veliki dvorani Narodne-

so poslale gladiučim Rusom — Dne 9. novembra 1924 in dne 8. junija 1925 so sodelovale pri cvetličnih dneh. — Podmladkarice so pri vsaki priliki pomagale revnejšim součenkam in jim preskrbele marsikatero razvedrilo, n. pr. izlet, obisk koncerta, kina. Koncem leta so podarile revnim součenkam 500 Din za šolske izdatke. Članice Podmladka so vneto sodelovale tudi pri abstinenčnem krožku ter z besedo in zgledom vzdobujale k treznosti — Veliko skrb in pozornost so posvečale gojitvi lastnega zdravja in skrbi za red in snago. Napravile so izlet na Gorenjsko.

39. Ljubljana, vadnica zasebne ženskega učiteljskega pri Uršulinkah: Priredile so tri zabave in napravile izlet na Homec.

40. Ljubljana, vadnica in državno žensko učiteljske: Priredile so skupne izlete.

41. Ljubljana, I. državna gimnazija: Od preostanka na dohodkih ie plačala organizacija učencu Štefanu Višneriu (VII. a) stroške za počitniško kolonijo na Dovjem per 600 Din.

42. Ljubljana, II. državna realna gimnazija: Priredili so pet predavanj in napravili izlete v okolico mesta in majniški izlet.

43. Ljubljana, III. državna realna gimnazija: Nižji razredi

so imeli lastne knjižnice, obstoječe iz knjig, ki so jih večinoma učenci darovali. V II. a razredu sta se priredili dve predstavi, pri katerih se ie deklamiralo in so se proizvajali kratki dramatični prizori. Udeležili so se jih tudi nekateri starši učencev in prispevali v prid Podmladka s prostovoljno vstopnino. IV. razred ie priredil za vso nižjo gimnazijo Miklavžev večer z obdaritvijo ubogih učencev in učenk. V. razred pa ie priredil svoji Miklavžev popoldan in ie imel vsako sredo predavanje. — S Podmladkom ie bilo združeno tudi društvo za gojitev treznosti, ki se ie prav uspešno pronagiralo. Društvu za gojitev treznosti se ie poslalo 205 Din — kot vstopnina za udeležbo pri treznostni predstavi. — Napravili so izlet na goro Krim pri Ljubljani in na Šmarno goro.

44. Ljubljana, državna realna: Siromašnemu in bolehnemu učencu IV. a razreda Zmagoslavju Bufonu se ie plačalo 600 Din za udeležbo pri počitniški koloniji na Dovjem. Vsa ostala gotovina se porabi za napravo šolskega odra. Učitelji zemlepis in prirodopisa so priredili poučne izlete. — Učenci II. c razreda so priredili dve dramatični predstavi na šentjakobskem odru. — Sodelovali so pri prireditvah Sokola.

(Dalje prih.)

ga doma in ob 7½. zborovanje sreskih šolskih referentov v mali dvorani Narodnega doma. (Vsak nadzornik naj prinese izdelan predlog in utemeljitev s seboj, da bo šlo delo hitreje izpod rok).

Ob 9. uri 30 minut.

1. Poverjenikov nagovor.

2. Osnovne ideje in principi na katerih mora sloneti naša organizacija in

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvo Ljubljana.

Josip Lapaine, tajnik.

Anton Gnus, poverjenik.

Ključ za volitve ožjega sosveta in nadzorstva Poverjeništvo UJU-Ljubljana.

(Predlog za sejo širjega sosveta v Celju.)

Ožji sosvet Pov. UJU — Ljubljana si je na svoji seji 16. junija t. l. osvojil z malo izpremembo sledeči predlog Ljubljanskega učiteljskega društva za izbiro kandidatov ožjega sosveta in nadzorstva:

V sedanjem ožjem sosvetu so bili člani premalo sorazmerno porazdeljeni na vso Slovenijo, zato niso imela društva onega osebnega stika z ožjim sosvetom kakor bi bilo to želeli. Manjkalo je informacij v organizacijskih zadevah. V listu se ne daio vse zadeve obravnavati s pisanim občevanjem tudi ne, osebni stik članov ožjega sosveta z društvi na povsod ni bil mogoč zaradi oddaljenosti in iz gospodarskih razlogov.

Iz organizacijskih ozirov in da se v bodoče izognemo temu nedostatku, bi bilo želeli da se mandati v ožjem sosvetu sorazmerno porazdele na vso Slovenijo. V to svrho naj bi se združila posamezna društva v skupine, ki imajo največ stika med seboj in prikladne zveze ter naj te skupine določijo dogovorno vsaka po enega člana(ice) na listo ožjega sosveta ki naj bi bil po možnosti čim bližje železnice, da bi se lahko udeleževal sei ožjega sosveta.

Za osebe, ki bi prišle v poštev kot poverjenik, podpredsednik, strokovni tajnik, glavni blaginik in urednik, naj bi se sporazumela vsa društva.

Izbira kandidatov(inj) naj bi se vršila sledeče:

Po enega kandidata(injo) za člana ožjega sosveta naj bi predlagala okrožja, sestoeča iz sledečih društev:

- I. okrožje: Maribor-mesto, Maribor-okolica, Sv. Lenart, Slov. Bistrica.
- II. okrožje: Murska Sobota, Dolnja Lendava in Lutomer.
- III. okrožje: Ptuj, Ormož, Šmarje-Rogatec in Kozje.
- IV. okrožje: Celje, Konjice, Vransko in Gornji Grad.
- V. okrožje: Šoštani, Slovenjgradec, Mežica in Marenberg.
- VI. okrožje: Laško, Brežice-Sevnica in Krško.
- VII. okrožje: Novo mesto, Kočevje in Črnomelj.
- VIII. okrožje: Radovljica in Kranj.
- IX.—XII. okrožje: Ljubljana-mesto, Ljubljana-okolica, Logatec, Kamnik in Litija, naj predlagajo enega člana izven Ljubljane in še tri člane iz Ljubljane, ki

do katerih naj se sestavi nova pravila UJU. Poroča tov. Anton Skala.

3. Problem podožjega šolstva in učiteljstva. Poroča tov. Mirko Vauda.

4. Resolucije.

Seja novega ožjega sosveta v svrho konstituiranja.

Potn. vl. v Dravograd-Prevalje	7-50
Meš. " " Velenje	13-10
Potn. " " Dravograd	15-35
" " " Velenje	20-10

VAŽNEJŠE DOLOČBE IZ PRAVIL IN POSLOVNIKA K DNEVNEMU REDU POKRAJINSKE SKUPŠČINE:

§ 21. e) poslovnika. Izven teh (stalnih) članov voli za vsako priliko (zborovanje širjega sosveta, pokr. skupščino) širji sosvet še po 2—5 članov v vsak odsek, ki jih izbere iz navzočih članov oziroma delegatov širjega sosveta in pokrajinske skupščine. Volitev izostane, če se ti člani sami prijavijo za sodelovanje v odsekih.

Pravila:

Član 12. Poverjeništvo vodi poverjenik s pokrajinskim svetom koji je uži i širi.

Član 13. U užem savetu Poverjeništva jesu: 12 članova i 3 zamenika. Članovi Upravnog Odbora Poverjeništva biraju između sebe predsednika, podpredsednika, tajnika, blaginika i urednika pokrajinskog glasila; no blaginik i urednik pokrajinskog glasila mogu po ukazanoj potrebi biti i van Poverjeništva.

Član 16. O izboru i promenama u Poverištvu, izveštava se Glavni Odbor.

Član 17. Glavnoj Skupštini predstava predsednik ili podpredsednik Gl. Odbora.

Član 18. Pokrajinske skupštine sastaju se svake godine najdalje do 10. avgusta. Poverištvu, če na vrijeme objavi dnevni red i mesto sastanka.

Ovu skupštinu sastavljaju svi članovi užega saveta sa Nadzornim Odborom. svi predsednici sreskih društava i na svakih 50 članova po jedan izabrani delegat sreskoga društva, koje pripada tome Poverištvu.

Član 19. Na glavnim i pokrajinskim skupštinama mogu prisustvovati i ostali članovi udruženja, sa pravom govora, ali ne i odlučivanja.

Član 20. Članovi koji ne podmire članarinu do 1. juna, nemaju prava učestvovanja na onogodišnjim skupštinama.

Član 27. Izbor Uprave, Nadzornog Odbora i Časnog Suda Poverištvu vrši Pokrajinska Skupština većinom za doba od 3 godine.

Sestanek učiteljev kmetijskih nadalj. šol

se je vršil v nedeljo, dne 4. julija t. l. na okoliški deški osnovni šoli v Celju. Sestanka se je udeležil tudi sreski šolski referent g. L. Černei in sreski ekonom, višji sadiarski nadzornik g. T. Goričan.

Opravičil je svojo odsotnost vladni svetnik g. Zidanšek, kot zastopnik velikega župana.

Razgovorilo se je o delovanju kmetijskih nadaljevalnih šol v preteklem šolskem letu ter konstatiralo, da je bilo vobče prav živo zanimanje pri ljudstvu za te šole — in so se predpisani učni smotri za 1. razred v splošnem dosežli. Tudi subvencije za te šole, tako od oblasti okrajnih zastopov, občin krajnih šolskih svetov in raznih denarnih zavodov so omogočile uspevanje teh šol, ki so bile v Slivnici pri Mariboru, na Rečici ob Paki, v Ljubnem, v Št. Ilju pri Velenju in v Vojniku.

G. višji sadijerejski nadzornik je v svojem temeljito zasnovanem referatu podal smer za delovanje na teh šolah po vzorcu francoskih šol ter posebno poudarjal važnost, da vzbujajo v mladini ljubezno do domače zemlje in kmetištva ter podajajo temeljne nauke za bodoče delovanje kmetištva. — Naprosilo se je g. referenta, da podava o isti temi pri prihodnjem zborovanju učiteljskega društva.

Sreski šolski referent g. L. Černei je toplo priporočal osnavljanje in vzdrževanje kmetijskih nadaljevalnih šol ter podal več praktičnih zgledov iz svojega delovanja. Po vsestranskem razmotrivanju se je sklenilo za prihodnje šolsko leto:

Književnost in umetnost.

—k Jova S. Jovanović: Školska Radionica (Uputstvo za rad po metodi radne nastave i predavanje ručnog rada u osnovnoj gradanskoj školi). 500 slika u tekstu. Uputstvo za predavanje Ručnog Rada i Uputstvo za ručni rad u Gradanskoj Školi odobrena sa odlukom g. Ministra Prosvete O. N. Br. 26.608 od 16. V. 1925, da se mogu upotrebiti kao pomoćne knjige za nastavnike osnovnih i gradanskih škola. Beograd 1926. Izdala knjižara Gece Kona, Knez Mihajlova 1. Str. XI + 319. Cena za nepretplatnike 80 dinara.

G. Jovanoviću ovo je deveto delo iz oblasti ručnog rada. Iako je pre 26 godina imao i suviše gorkog iskustva sa uvođenjem ručnog rada u

Član 28. Izbori se obavljaju tajno (listama), ako ih skupština ne izvrši akklamacijom.

Član 33. Nadzorni Odbori pregledaju račune i gospodarsko poslovanje. Nadzorni Odbor Udruženja ima 5 članova. Poverištvu 3 člana. Potanie određuje poslovni red.

ČLANI ODSEKOV ZA POKRAJINSKO SKUPŠČINO V CELJU SO:

I. Stanovsko-politiški odsek: Josip Lapaine, Josip Rajšp, Franc Brinar.

II. Gospodarski odsek: Mirko Fegic, Fran Voglar, Josip Klemenčič, Ivan Šmaidek.

III. Tiskovni odsek: Ivan Dimnik, Anton Hren, Vita Zupančičeva.

IV. Kulturno-pedagoški odsek: Anton Hren, Ivan Šega, Fran Karbaš.

V. Narodno-prosvetni odsek: Vilibald Rus, Rado Grum, Fran Ločniškar, Vekoslav Mlekuž.

VI. Odsek za stanovski naraščat: Andrej Skuli, Anica Likozarjeva, Mirko Kožuh, Milka Bračičeva in Ljud. Potočnik.

VII. Odsek za obmeino šolstvo in neodrešeno ozemlje: Peter Močnik, Karel Štravs, Rudolf Mencin, Ljudevit Peternel, Karel Doberšek.

VIII. Stanovsko-obrambni odsek: Marija Godčeva, Radoslav Knaflič, Hinko Šumer ter poročevalca Vinko Gregorič in Aleksander Alt.

(Ožji sosvet je na svoji seji dne 8. maja 1926 skrčil ta odsek v zmislu čl. 21. d poslovnika, ker je smatrali na pokrajinski skupščini v Šoštaniu izvoljen širji odsek samo kot ad hoc sestavljen za priliko priprave poslovnika. Izven članice ožjega sosveta je bil vzet v ta odsek referent iz mariborske in referent v teh vprašanih iz ljubljanske oblasti. Tudi drugi odseki so se revidirali in ugotovili v zmislu istega člana na seji ožjega sosveta dne 8. maja 1926. Odsekovi člani, ki so istočasno delegati dobe dnevnice od svojih društev. Na njihovih legitimacijah ki jih preimeio od društva, bo doverilo od poverjeništva za članstvo v odseku. Drugi člani odsekov ki niso istočasno delegati, dobe legitimacije od poverjeništva in imajo pravico do povračila dnevnice od poverjeništva. Tiskovni odsek se pridruži kulturno-pedagoškemu).

1. Da se otvori na vseh dosedanjih kmetijskih nadaljevalnih šolah 2. razred; za 1. razred pa se uvede obvezne šolski obisk v poštev prihajajoče mladine.

2. Sestavi se še v tekočem mesecu proračun za oba razreda, kateri naj se pošlje voditelju kmetijske nadaljevalne šole v Vojniku, da se v svrho skupnega, enotnega postopanja predložijo skupno pristoini oblasti ter se intervenira za izdatno državno pomoč pri g. ministru poljoprivrede in vode.

3. Na vseh šolah se prične s poukom takoi po Vseh svetih.

4. Dne 8. septembra t. l. se vrši sestanek na okoliški osnovni šoli v Celju, h kateremu se dovabijo zastopniki oblasti, načelniki okrajnih zastopov, sreski ekonomski in razni strokovnjaki.

5. Naprosi se g. velikega župana, da dozove občine in kraje šolske svete da v največji meri podpirajo te za narod tako važne in koristne šole.

Končno so bile spreiete sledeče resolucije, katere se bodo poslale na pristojna mesta:

1. Zakoni naj se obvezna kmetijska nadaljevalna šola na vseh osnovnih šolah.

2. Država naj zadostno subvencionira kmetijske nadaljevalne šole, da ne bodo odvisne od slučajne naklonjenosti krajevnih faktorjev.

3. Za izobrazbo učiteljev kmetijskih nadaljevalnih šol naj se priredne kmetijski tečaji s popolno brezplačno oskrbo na kmetijskih šolah.

Srbiji i njegovom sudbinom ovaj borac za radnu školu nije stvar ručnog rada ni do danas nastupio nego je kao upravitelj učiteljske škole zaveo u Aleksincu školsku radionicu za učiteljske pripravnike, 1924. g. bio upravnik prvog posleratnog fer. tečaja za ručni rad na kome je bilo učiteljaica iz cele zemlje, 1924. g. izdaje Preglede za ručni rad, 1925 drži još dva tečaja, 1924/5 pokreće »Radnu školu« a ove godine pružio nam je gore ispisano delo. U njemu se nalazi teorija radne nastave — ručnog rada na str. 1—50 kratko, zbijeno i pregledno. Zatim dolazi praktični deo: Pripremni tečaj za I, II, i III. razred osnovnih škola. Pravi tečaj za IV. razred gde je zastupljeno: kartonaža, stolarstvo i plestarstvo. Modelovanje je zastupljeno u pripremnom tečaju. Za gradanske škole je obrađena u

Pokrajinska skupščina v Celju.

IZLETI. Izlet na Stari grad. ½ ure nad Celjem, kier predava g. prof. Orožen. Odhod ob 15. uri izpred kolodvora. Vodj tov. Roš. Vrnitev ob 18. uri. — Izlet k Celjski koči pod Tovstom. 2 uri hođa, več prenočišč. Odhod ob 15. uri s saviniskega mesta. Vodj tov. Pogačnik. — Kopanje v Savinji. Odhod h kopališču ob 15. uri izpred Narodnega doma. Vodj tov. Pregelj. — Priporočajo se še izleti v Laško (kopališče, prva postaja od Celja), v Rimske toplice (kopališče druga postaja od Celja), v Rogaško Slatino, v Savinjsko dolino in Savinjske planine.

NAKAZNICE ZA STANOVANJA IN HRANO bo delil tov. Gobec prijavljenjem 16. in 17. julija po prihodu vlakov v mali dvorani Narodnega doma.

POZIVAMO DELEGATE, da se prijavijo za prenočišče 16. oziroma 17. t. m. pri tov. Vekoslavu Gobecu, učitelju v Celju, Razlagova ulica. Pri prijavi je treba natančno navesti dneve prenočevanja. Delegati, ki ne pošljejo prijave, ne bodo dobili stanovanja.

VOZNI RED.

V Celje:

Potn. vl. iz Maribora	1:00
Brzi " " Budimpešte	2:27
" " " Maribora	2:57
" " " "	4:25
Potn. " " "	7:07

Potn. vl. iz Maribora	11:28
" " " "	15:15
Brzi " " "	15:29
" " " "	15:49
Potn. " " "	19:15
Brzi " " Ljubljane	1:20
" " " Trsta	2:05
" " " "	2:34
Potn. " " Ljubljane	7:37
" " " Ljubljane-Zagreb	9:53
Brzi " " Zagreb	13:50
Potn. " " Ljubljane-Zagreb	14:25
" " " Zagreb-Ljubljane	19:59
Brzi " " Zagreb	22:51
Potn. " " Velenja	7:02
" " " Dravograda	11:08
Meš. " " Velenja	14:10
Potn. " " Prevalj-Dravograda	19:00
" " " Velenja (nedeljski)	22:02

Iz Celja:

Potn. vl. v Ljubljano-Postojno	1:05
Brzi " " Trst	2:28
" " " "	2:58
" " " Zagreb	4:26
Potn. " " Ljubljano-Zagreb	7:17
" " " "	11:34
" " " Trbovlje	13:25
Brzi " " Trst	15:30
Potn. " " Ljubljano	15:40
Brzi " " Zagreb-Beograd	15:58
Potn. " " Ljubljano-Zagreb	19:28
" " " Maribor	1:26
Brzi " " "	2:07
" " " Budimpešto	2:35
Potn. " " Maribor	7:45
" " " "	9:58
Brzi " " "	13:35
" " " "	13:53
Potn. " " "	14:34
" " " "	20:06
Brzi " " "	23:01
Potn. " " Velenje (nedeljski)	4:00

Računi Poverj. UJU-Ljubljana.

RACUN

UJU poverjenišvo Ljubljana za upravno leto 1925.

(Blagajniško poročilo.)

V upravnem letu 1925, je izdajalo naše poverjenišvo sledeče liste: Učiteljski Tovariš s priložno »Prosveta«, Popotnik in Učiteljska Omladina.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes items like 'Izdatki za tisk listov', 'Učit. Tovariš s priložno Prosveta', 'Popotnik', 'Učiteljska Omladina', 'Ostali tisk'.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Nagrade', 'Potnine', 'Poština', 'Članarina centrali', 'Ostali upr. stroški'.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Nepredvideni stroški'.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Odplačila'.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Učiteljski tiskarni za Učit. Tov.', 'Ostali upniki', 'Za upravne stroške'.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Skupni stroški', 'Odplačila'.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Ostaneček', 'Naša kritja smo črpali iz sledečih dohodkov', 'Račun blagajne 1. jan. 1925', 'Račun članarine', 'Naročnina Učit. Tov.', 'Naročnina Popotnika', 'Račun inseratov', 'Račun obresti', 'Kazna vplačila'.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Razlika med tem zneskom in odplačili tvorijo naši saldi ob sklepu upravnega leta.', 'Naj podam k nekaterim teh postavk nekoliko pojasnila.', 'Po obračunih z društvu je bila članarina sledeče zaračunana:', 'Prispevki za učiteljski naraščaj:', 'Članarina torej', 'Prispevki za naraščaj'.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Na naročnini Učiteljskega Tovariša bi morali prejeti', 'Na naročnini Popotnika bi morali prejeti', 'Pri postavki inserati nimam drugega pripomniti kot to, da nam je skoro vse inserate naklonila Učiteljska tiskarna.', 'Prehajam k izdatkom:', 'Pri računu upnikov je mišljena po veliki večini tiskarna. Vplačalo se je:', 'Visoka postavka v izdatkih so upravni stroški.', 'Na nagradah smo izplačali znesek 23.327 Din. To so izplačali nagrad poverjeniku, darilo ob priliki lanske pokrajinske skupščine, nagrada uredniku Popotnika, sotrudnikom Popotnika in nadure v upravi. V koliko se je pri tej postavki prekoračil proračun, bom pozneje omenil. Tudi na potninah smo potrošili nad pričakovanje. Toda ni čuda. Poleg sej ožjega sveta, odsekov, pokrajinske skupščine, seje širjega sosveta smo morali sami poravnati potnine sej Glavnega odbora in deloma tudi državne skupščine. Dasi plačujemo članarino centrali, vendar moramo to breme potnin še vedno sami nositi. Naši člani v Glavnem odboru bodo morali v Beogradu energično zahtevati, da prevzame v bodoče te stroške centrala sama. Naj navedem par številk iz tega računa, da Vam bo jasno, kako nastane tako visoka postavka na računu potnin. Potnine v Šoštanj so znašale za člane ožj. sosveta 1413 Din, za člane odsekov pa 6179.50 Din. Iz tega je razvidno, kako drag aparat so naši številni odseki. Treba bo misliti na to, da se v odsekih reducira število članov, nekateri odseki pa združijo. Potnine v Subotico so znašale 11.100 Din. Centrala je plačala članom Glavnega odbora pavšalne zneske à 800 Din ne glede na to, so li ti iz bližnje Hrvatske ali pa iz severne Slovenije ali južne Srbije. Našim članom smo morali doplačati iz lastne blagajne, ker ne moremo zahtevati od njih, da bi tako daljno in naporno pot delali še na lastne stroške.'

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Naše kritja smo črpali iz sledečih dohodkov', 'Račun blagajne 1. jan. 1925', 'Račun članarine', 'Naročnina Učit. Tov.', 'Naročnina Popotnika', 'Račun inseratov', 'Račun obresti', 'Kazna vplačila', 'Med dolžniki Učiteljskega Tovariša in Popotnika so večinoma šolska vodstva in krajni šolski sveti, ki skrajno neredno plačujejo naročnino. Številni naši opomini niso nič izdali, dokler nismo zagrozili s pravnim zastopnikom. To je pripomoglo, da smo izterjali do danes na naročnini Učit. Tovariša 5609.06 Din, na naročnini Popotnika pa 3892.31 Din, Sreska društva so bila ob sklepu upravnega leta v izredno visokem zastanku na članarini. Ni čuda torej, da smo ostali ob sklepu upravnega leta toliko dolžni na tisku. Članarina za leto 1925, je danes do malega vsa poravnana. Diference so pri nekaterih društvih samo še radi novoupokojencev, ki se branijo plačati celo članarino. Treba bo v tem oziru zavzeti stališče in določiti naj li društvom dotične zneske odpišemo v celem, ali naj društva vsaj toliko izterjajo, da bosta krita lista Učiteljski Tovariš in Popotnik. Tudi za bodoče bo treba določiti, kako naj se zaračunava članarina novoupokojencem. Opažati je, da nekateri taki tovariši izstopajo iz društev, češ, da ne morejo plačevati cele naročnine. Treba bo zadevo tako urediti, da bo za obe strani prav. Tudi glede točnosti v plačevanju članarine bo treba napraviti red za bodočnost. Zato je nadvse na mestu in primeren sklep ožjega sosveta, da društva, ki do pokrajinske skupščine ne zadostijo obveznostim napram poverjeništvu, nimajo pravice glasovanja na delegaciji. Prepričan sem, da bo ta pritisk na društva zanesljivo pripomogel do rednejšega plačevanja članarine. Kažejo se že vidni, razveseljivi uspehi.', 'Naš inventar smo cenili na 12.000 Din. Ta obstoja iz knjižnice, treh velikih omar, pisalnega stroja itd.', 'Pod vrednostnimi papirji je mišljeno 7% državno posojilo v znesku 5000 Din. Zaračunali smo ga med aktivni le v znesku 3300 Din. Ako k tem aktivom prištetemo še gotovino blagajne v znesku 1296.44 Din, znašajo aktivna v bilanci 128.117.62 Din. Istinitost teh postavk se je ugotovila ob priliki revizije knjig in računov in so, po večini, vsaj glavne v revizijskem zapisniku tudi omenjene.', 'Najbolj pereča zadeva v bilanci in naših računih sploh so naši upniki. Saj se je vsled tega dvignilo toliko prahu in predočevalo vso zadevo članstvu in celo ostali javnosti in preveč kritični in pretirani obliki. Vprašanje naših dolgov je stalno na repertoarju že nad pol leta v naših vrstah, pa tudi izven teh. Članstvu se je predočevalo samo naše nepokrite račune, kritij za te račune se niti omenjalo ni. Da so kritja, je neoporečno dejstvo. In da smo kljub vsem neprilikam, ki jih je povzročilo izdatno prekoračenje proračuna na raznih postavkah, razmeroma dobro vozili, naj Vam v naslednjem dokazem.', 'Računska izpiska Učiteljske tiskarne izkasa zujeta, da smo ostali dolžni ob sklepu upravnega leta:', 'Na Učiteljskem Tovarišu 57.699.94 Din', '« Popotniku 62.344.43 «', '120.044.37 Din', 'Za ta dolg imamo sledeča kritja:', 'Naročnina Učiteljskega Tovariša 13.448.— Din', '« Popotnika 10.825.— «', 'Članarina učit. društev 62.530.— «', 'Dolg na inseratih 4.864.25 «', 'Gotovina v blagajni konc. 1. 1925. 1.296.44 «', 'Saldo ček. računa 31. dec. 1925 2.977.29 «', 'skupaj 95.940.98 Din', 'Ostali dolg bomo krili:', 'Iz poviška na naročnini Učit. Tov. 8.000.— Din', '« « « Popotnika 12.000.— «', 'Vloga v Učit. Gosp. zadr. v Celju 1.390.— «', 'Realiziranje posojila Učit. tiskarni 8.770.— «', 'skupaj 30.160.— Din'

Mnogo se izda pri nas tudi na poštini. Znesek 14.483.57 Din tvorijo izplačila poštine za Učit. Tov., Popotnik in Učit. Omladino, poleg tega pa številna korespondenca strok. tajništva, uredništva, blagajništva in Uprave listov. Mnogo se potroši z opomini pri izterjevanju naročnine listov, ker vlada v tem oziru pri naših naročnikih še vedno velik nered. Centrali smo plačali 15.032 Din na članarini. Zahtevi centrale, da plačamo od vsakega našega člana à 10 Din članarine, nismo mogli ugoditi, ker nismo imeli za to kritija v našem proračunu. Predlog za zvišanje članarine centrali je bil sprejet v Dubrovniku, torej potem, ko smo imeli naš proračun že sprejet na delegaciji. Zadnje postavko na tem računu tvorijo ostali upravni stroški v znesku 20.300.79 Din. Na tem računu so združeni razni stroški, ki jih ne moremo uvrstiti niti med potnine, niti med nagrade in poštino. Te izdatke tvorijo izplačila ček. pristojbin, naročnine listov, raznih pisarniških potrebščin, prispevki k nabavi novega inventarja, razne takse, stroški ankete za šolski zakon, davčne pristojbine od inseratov in pr. vizija na inseratih ter razni drugi izdatki. Če k vsem izdatkom še prištetemo gotovino koncem leta 1925, v znesku 1296.44 Din in saldo ček. računa à 2977.29 Din, dobimo končni znesek v računu à 257.950.58 Din.

Prehajam k bilanci.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'V bilanci imamo na strani aktiv najprej naložbe in sicer:', 'Rezervni sklad 7.052.60 Din', 'Tiskovni sklad 396.71 «', 'Učiteljski sklad 822.50 «', 'Narodno prosvetni sklad 367.50 «', 'Pravno obrambni sklad 653.31 «', 'Na čekovnem računu 2.977.29 «', '12.269.91 «'

Fondi so po največ naloženi v naši hranilnici, samo del rezervnega fonda je naložen v tiskarni. Naložili tudi nismo Pravno obrambnega sklada, ker smo ta denar rabili za stroške seje tega odseka. Dalje imamo v Učit. Gospodarski zadrugi v Celju naložen znesek 1390 Din in v Učiteljski tiskarni 8770.77 Din, skupaj 10.160.77 Din. V bilanci najdemo med aktivni tudi deleže pri raznih zavodih: 'Tovarnica učil in šolskih potrebščin 1000.— Din', 'Učiteljski Zdraviliški dom 1.250.— «', 'Učiteljska tiskarna 25.— «', 'Hranilnica in posoj. Učit. konvikta 12.50 «', 'skupaj 2.287.50 Din', 'Na četrtem mestu so v bilanci naši dolžniki. Ob sklepu upravnega leta so nam dolgovali naročniki Učiteljskega Tovariša 13.448.— Din', '« Popotnika 10.825.— «', 'sreska učit. društva na članarini 62.530.— «', 'skupaj 86.803.— Din', 'Med dolžniki Učiteljskega Tovariša in Popotnika so večinoma šolska vodstva in krajni šolski sveti, ki skrajno neredno plačujejo naročnino. Številni naši opomini niso nič izdali, dokler nismo zagrozili s pravnim zastopnikom. To je pripomoglo, da smo izterjali do danes na naročnini Učit. Tovariša 5609.06 Din, na naročnini Popotnika pa 3892.31 Din, Sreska društva so bila ob sklepu upravnega leta v izredno visokem zastanku na članarini. Ni čuda torej, da smo ostali ob sklepu upravnega leta toliko dolžni na tisku. Članarina za leto 1925, je danes do malega vsa poravnana. Diference so pri nekaterih društvih samo še radi novoupokojencev, ki se branijo plačati celo članarino. Treba bo v tem oziru zavzeti stališče in določiti naj li društvom dotične zneske odpišemo v celem, ali naj društva vsaj toliko izterjajo, da bosta krita lista Učiteljski Tovariš in Popotnik. Tudi za bodoče bo treba določiti, kako naj se zaračunava članarina novoupokojencem. Opažati je, da nekateri taki tovariši izstopajo iz društev, češ, da ne morejo plačevati cele naročnine. Treba bo zadevo tako urediti, da bo za obe strani prav. Tudi glede točnosti v plačevanju članarine bo treba napraviti red za bodočnost. Zato je nadvse na mestu in primeren sklep ožjega sosveta, da društva, ki do pokrajinske skupščine ne zadostijo obveznostim napram poverjeništvu, nimajo pravice glasovanja na delegaciji. Prepričan sem, da bo ta pritisk na društva zanesljivo pripomogel do rednejšega plačevanja članarine. Kažejo se že vidni, razveseljivi uspehi.', 'Naš inventar smo cenili na 12.000 Din. Ta obstoja iz knjižnice, treh velikih omar, pisalnega stroja itd.', 'Pod vrednostnimi papirji je mišljeno 7% državno posojilo v znesku 5000 Din. Zaračunali smo ga med aktivni le v znesku 3300 Din. Ako k tem aktivom prištetemo še gotovino blagajne v znesku 1296.44 Din, znašajo aktivna v bilanci 128.117.62 Din. Istinitost teh postavk se je ugotovila ob priliki revizije knjig in računov in so, po večini, vsaj glavne v revizijskem zapisniku tudi omenjene.', 'Najbolj pereča zadeva v bilanci in naših računih sploh so naši upniki. Saj se je vsled tega dvignilo toliko prahu in predočevalo vso zadevo članstvu in celo ostali javnosti in preveč kritični in pretirani obliki. Vprašanje naših dolgov je stalno na repertoarju že nad pol leta v naših vrstah, pa tudi izven teh. Članstvu se je predočevalo samo naše nepokrite račune, kritij za te račune se niti omenjalo ni. Da so kritja, je neoporečno dejstvo. In da smo kljub vsem neprilikam, ki jih je povzročilo izdatno prekoračenje proračuna na raznih postavkah, razmeroma dobro vozili, naj Vam v naslednjem dokazem.', 'Računska izpiska Učiteljske tiskarne izkasa zujeta, da smo ostali dolžni ob sklepu upravnega leta:', 'Na Učiteljskem Tovarišu 57.699.94 Din', '« Popotniku 62.344.43 «', '120.044.37 Din', 'Za ta dolg imamo sledeča kritja:', 'Naročnina Učiteljskega Tovariša 13.448.— Din', '« Popotnika 10.825.— «', 'Članarina učit. društev 62.530.— «', 'Dolg na inseratih 4.864.25 «', 'Gotovina v blagajni konc. 1. 1925. 1.296.44 «', 'Saldo ček. računa 31. dec. 1925 2.977.29 «', 'skupaj 95.940.98 Din', 'Ostali dolg bomo krili:', 'Iz poviška na naročnini Učit. Tov. 8.000.— Din', '« « « Popotnika 12.000.— «', 'Vloga v Učit. Gosp. zadr. v Celju 1.390.— «', 'Realiziranje posojila Učit. tiskarni 8.770.— «', 'skupaj 30.160.— Din'

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Terjatve torej 95.940.98 Din', 'Ostala kritja 30.160.— «', 'Naš dolg pri tiskarni 120.044.37 «'

Prebitek torej 6.056.61 Din ki bomo z njim delno krili prispevek odsekom za Učiteljski naraščaj v Ljubljani in Mariboru.

Tako je torej stanje naših financ ob sklepu upravnega leta. Sodite sedaj sami, če je stanje res tako obupno, kot se je to razkričalo. Iz navedenega je razvidno, da ima poverjenišvo za svoje odprte račune tudi primerna kritja, ki ustvarjajo popolno ravnotežje v našem računu. Z dohodki smo krili ne samo naše izdatke, predvidene v proračunih, temveč mnogo več, ker so se proračuni v mnogih slučajih v zadnjih letih prekoračili. Naj Vam tudi v dokaz tega navedem potrebne številke.

Table with 4 columns: Tek. št., Predmet, Po proračunu, Izdatki po računu s saldom prejš. leta. Includes 'Učit. Tovariš 1923', 'Popotnik 1923', 'Ostali računi.', 'V sploh. se je račun prekoračil: Na obsegu Učit. Tovariša za Popotnika 45339', 'upravnih stroškov 30231.86', 'skupaj za 86136.02'

Poverjenišvo je imelo v zadnjih treh letih izdatkov za 86.136.02 Din preko proračuna. Je to znesek, ki se ga pri naših skromnih razmerah ne krije prav lahko brez vira dohodkov v proračunu. Smelo pa lahko trdim, da bo tekem letošnjega upravnega leta ob dobrem gospodarstvu in izpolnitvi obveznosti prizadetih ta madež popolnoma izbrisan. Da v bodoče ne zabredemo več v finančne težave, je potrebno, da se uvede red in točnost plačevanja, najprej od spodaj navzgor, to je pri našem članstvu in društvih. Saj črpa poverjenišvo skoro vse dohodke samo iz članstva in društev. Članstvo izpolnjuje svoje obveznosti napram društvom, potem bodo tudi ta kos svojim dolžnostim napram poverjeništvu. Če poverjenišvo ob sklepu upravnega leta ne prejme od društev na članarini zneska 62.530 Din, ne more z njim razpolagati in ne kriti svojih računov pri tiskarni. Iz tega poročila in števil, ki sem jih navedel, lahko sklepate, da naše gospodarsko stanje

ni tako brezupno, kot se ga je slikalo. Kljub izgubi na Zvončku je naša bilanca aktivna in to v resnici, ne samo na papirju. Jasno je torej, da so bile vesti o tako strahovito zavoženem gospodarstvu pri našem poverjeništvu zelo pretirane. Popolnoma brez potrebe se je s temi vestmi takorekoč zrevolucioniralo članstvo, ker se mu je slikalo naše gospodarstvo hote ali nehote — v posebni obliki. Naše članstvo mora biti informirano ne samo o tem, da dolgovi obstojajo, marveč povedati se mu mora tudi, da eksistirajo kritja za te dolgove. Ni ga lažjega, kot razburiti ljudi s tem, da se je kje zagospodarilo na račun njihovih žepov.

Ponovno lahko zatrjujem in zagotavljam vse, da bo bodoča uprava lahko poravnala svoje obveznosti v kolikor te že niso poravnane, brez posebnega apela na članstvo. Ko bi imela naša učiteljska društva ob priliki sklepanja o revizijskem zapisniku pred seboj ta komentar, sem prepričan, da bi o vsem našem gospodarstvu članstvo drugače sodilo in gotovo opustilo prenapetostne sklepe.

Sedaj šele, ko so dovolj jasni vzroki naših dolgov ob sklepu upravnega leta in Vam je tudi pojasnjeno, kako se bodo ti dolgovi krili, sodite, v koliko sem kot blagajnik zakrivil naše nepovoljno finančno stanje. Izdatkov na tisku nisem povzročil in zakrivil jaz, niti nisem povzročil ostalih izdatkov na upravi, ki se je z njimi prekoračil proračun. Povzročile so jih deloma potrebe, deloma pa tudi manj premišljeno razpolaganje z obsegom listov.

V zavesti, da sem vselej in povsod storil svojo dolžnost in kot izvršujoč organ poverjenišva ničesar ukrenil, kar bi bilo v škodo naše organizaciji, stopam s tem poročilom pred delegacijo ter mirno čakam njenih sklepov.

OBRAČUN

o prispevkih odseku za Učiteljski naraščaj v Ljubljani in Mariboru.

Prispevki so znašali, kakor je razvidno iz poročila, 24.487.50 Din.

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Tisk lista 3 številke 3.791.— Din', 'Poština 225.— «', 'Prispevki 4.016.— Din', 'Izdatki 24.487.50 Din', 'Od tega dobi: 20.471.50 Din', 'Odsek za Mariborsko oblast 10.235.75 Din', '« « Ljubljansko oblast 10.235.75 «', 'skupaj 20.471.50 Din', 'Odseku za Mariborsko oblast smo že izplačali 4000 Din na račun, zato bo prejel še 6235.75 dinarjev.', 'V izplačilo tega zneska naj se posluži poverjenišvo prebitka v letošnjem računu, ostanek naj pa plača deloma iz tekočega, deloma pa iz rezervnega fonda.'

Račun UJU poverjenišvo Ljubljana za upr. leto 1925.

Table with 4 columns: Prejemki, Din p, Din p, Izdatki, Din p, Din p. Includes 'Račun blag. 1./I. 1925', 'Račun čekov. zavoda', 'Račun članarine', 'Račun naročnine: Učiteljski Tovariš, Popotnik', 'Račun inseratov', 'Račun obresti', 'Razna vplačila', 'Račun upnikov', 'Račun uprav. stroškov: Nagrade, Potnine, Poština, Centrali v Beograd, Ostali upravni stroški', 'Gotovina v blag. k. l. 1925', 'Saldo ček. r. 31./XII. 1925'.

Bilanca UJU poverjenišvo Ljubljana za 31. dec. 1925.

Table with 4 columns: Aktiva, Din p, Din p, Pasiva, Din p, Din p. Includes 'Naložbe: Rezervni sklad, Tiskovni sklad, Učiteljski sklad, Narodno prosvetni sklad, Pravno obrambni sklad, Čekovni račun', 'Posojila zavodom: Učit. Gospodar. zadr. Celje, Učiteljska tiskarna', 'Deleži: Tovarnica učil in šolskih potrebščin, Učiteljski Zdraviliški Dom, Učiteljska tiskarna, Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta', 'Dolžniki: Učiteljski Tovariš, Popotnik, Članarina učiteljskih društ.', 'Inventar', 'Vrednostni papirji', 'Gotovina v bl. 31./XII. 1925', 'Račun tiskarne: Učiteljski tovariš, Popotnik, Račun Zvončka, Dobiček'.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1925.

Luka Jelenc l. r. poverjenik. Bogomir Fegic l. r. blagajnik.

Pregledali in našli v redu. V Ljubljani, dne 1. aprila 1926.

J. Rajšp l. r. V. Zupančič l. r. Fr. Luznar l. r.

Zvezki Učiteljske tiskarne se prodajajo v prid Učiteljskega konvikta v Ljubljani in Učiteljskega doma v Mariboru.

— **Tovariši planinci**, ki poznajo turo Luče, Korošica, Ojstrica, Planjaya Kamniško sedlo in bi se hoteli te ture udeležiti takoj po pokrajinski skupščini v Celju, naj se mi čimprej javijo — Vilko Mazi, gluho nemnica, Ljubljana.

— **Popravek**, Relief, ki smo ga zadnjič omenili, ne stane 6000, ampak samo 600 Din (šest sto dinarjev), katero napako je napravil tiskarski škrat.

— **Poljoprivredni glasnik**, Izšla je junjska številka te revije, ki je posvečena izključno Sloveniji in nosi tudi podnaslov »Slovenačka sveska«. V tej številki je natančno opisan razvoj našega narodnega gospodarstva. Vsebinska te številke obsega sledeče članke: Ing. Petkovšek: Zemljoradnja onsej; opšti ekonomski značaj u Sloveniji, Petriček: Hmeljarstvo v Sloveniji, Prijol: Vočarstvo u Slovenačkoj Nadalini; članki opisujejo vinogradništvo, živinorejo, planšarstvo, mlekarstvo, konjarstvo itd. Ker prinaša ta glasnik obravnave o vseh panogah našega narodnega gospodarstva ga toplo priporočamo. Naroča se Novi Sad, Željeznička ul. br. 20.

— **Članstvu ukrajnega učiteljskega društva za ljubljansko okolico** Potriujem da sva s tov. Šmajdkom vložila protest (ugovor) proti pravilnosti izvolitve odbora našega društva in to tako i, ko sva dobila pravila od društva (po petih mesecih!) Tov. Šmajdek je na dan volitve hrupno (!) zahteval pravila, katerih pa odbor ni imel »pri rokah«, pozneje jih je iskal pri poverjeništvu UJU (Jelenc, Dimnik) a tam jih niso imeli. Šele junija t. l. je prinesel tajnik društva tovarišu Šmajdku pravila, na podlagi katerih sva vložila ugovor. Tovariš predsednik se zato lahko čudi, da se šele po tolikih mesecih vložil ugovor, ker poprej ni bilo dobiti pravil. Kaj je poverljivi volitveni listek, to bo določila druga instanca in na podlagi tega določila bo ugovor veljaven ali ne. Na ostale besede tovariša predsednika ne reagiram. — Šmajdek I. r. Germek I. r.

— **Popravek k proračunu** Pri poročilu o proračunu je nastala majhna pomota ker se pri ponovni korekturi ni upošteval popravek številke na rokopisu. Pri postavki »Učiteljski Tovariš« se ima glasiti postavka 2135 članov a 22,53 v skupnem znesku 48.191, 55 Din ter bi bili potem skupni prejemki za račun »Učit. Tovariša« za 64.05 Din višji.

— **Zlati jubilei mature leta 1876**, obhajajo ta mesec od bivših 12 učiteljskihnikov (7 Slov., 5 Nem.) prvega četrtega letnika v Mariboru še danes že upokojeni nadučitelji Slovenci: Dominkuš Jurij v Št. Petru pri Radgoni, Paulšek Ivan v Račjem, Živko Avguštin v Slivnici pri Mariboru in Nemci: Simchen Gustav, Wachschtütz Fr., Weklitsch Karl. Umrli pa so Slovenci: Dobnik Jožef na Ponikvi, Meiovšek Konrad v Reki, Vreča Miha v Negovi, Wračko Ernest v Št. Jerneju in Nemca Allitsch August in Wa'dacher Alojzij v Mariboru. Preostali slovenskim učiteljem pionirjem čestitamo!

— **Umrli** ie v Konjicah ga. M. Schellova, soproga bivšega oblastnega šolskega nadzornika Henrika Schella, v Ljubljani na ga. A. Horvatova soproga tov. Rudolfa Horvata star. in mati tov. Rudolfa Horvata, učitelja v Škofji Loki. — Obema prizadetima rodovinama naše sožalje!

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **Napredovanja**, V 3. grupo II. kategorije so pomaknjeni: **Roza Irigolič Ormož**, **Marica Cimperman** Smartno pri Paki, **Ana Lazar Mengeš**, **Marija Prištov-Čuk Vič**, **Danica Lederhac** v Zagorju, **Amalija Punčuh** v Gor. Logatcu. — V 4. grupo II. kategorije **Miroslav Počkal** v Ksaveriji, **Leonoldina Počkal** v Ksaveriji, **Milena Konečnik** Gornji grad, **Ela Herzog Vučič** vas, **Gabrijela Čujnik** Reka pri Hočah, **Josip Makovec** v Devici Mariji v Polju, **Alfonz Inkret** Preddvor, **Slobodan Živojinović** v Bojancih.

Polemika.

»**KLUB PRISIELJENIH UČITELJEV**«. Tov. Ribičič še vedno vztraja pri svojem klubu »priselienskih« učiteljev iz razlogov, kakor ga jaz razumem da bo de klub izposloval priselienskim učiteljem službe in državljanske pravice. Ne morem verjeti njegovim navedenim, da si bo klub pridobil tako avtoriteto pred oblastmi.

Vztrajam pri svojem mnenju, da je tudi v tem oziru klub nepotreben in odveč in celo škodljiv, ker imamo svojo stanovsko organizacijo, katere dolžnost je zavzeti se za priseljene učitelje in prepričan sem, da bo v tem oziru organizacija imela večje in pozitivnejše uspehe nego klub, ki bi životaril od slučaja do slučaja. In če bi imel klub samo to nalogo, zakaj neki naj tvori kader tega kluba samo priseljeni učiteljski?

Zakaj tako omalovaževanje ostalega učiteljskega, ki slučajno ne spada med »priseliene« učitelje? Ali smo opravičljivi, da dvomimo nad njih »velikodušnostjo«?

Prepričan sem, da je malo takih med tuierodnimi tovariši, ki ne bi privoščili svojemu tovarišu onstran meje službe in drž. pravic v tej državi. In vendar to učiteljsko tvori svojo stanovsko organizacijo, in organizacija kot taka je moralno prisiljena nuditi pomoč v vsakem oziru.

Sai nismo stvorili organizacije radi lepšega, temveč da pomaga vsakemu v njeno stroko spadajočemu članu v pravnem, moralnem in če treba tudi v materialnem oziru katere delokrog ne sme

nehati ob državni meji in ob državljanstvu SHS.

Moremo si li misliti da bi zamogel klub tudi v tem oziru nadomeščati organizacijo, v kateri so poleg »priselienskih« učiteljev tudi ostali člani vseh pokrajnih držav, ki na znotraj in zunaj reprezentirajo moč, kakršne ne posedule sedaj nobena slična organizacija v državi.

S to polemiko se pred javnostjo le smešimo, ker si nismo še na jasnem, zakaj neki imamo stanovsko organizacijo. Radi tega zaključim od moje strani debato o tem nesrečnem »klubu priselienskih učiteljev« in vztrajam pri strogo strokovni stanovski organizaciji brez vsakih priveskov, dasiravno sem za svojo osebo prepričan, da **ravno razni klubi in njih propagatorji bodo glavna ovira udeležitvi enotne strokovne stanovske organizacije UJU. Kar nam bo pokazala najbližja bodočnost.**

Več smisla ter razuma za ustvaritev tako željene enotne strokovne, stanovske organizacije bi bilo na mestu ravno v sedanjih dobi v dobi revolucije v naših vrstah. Korakati moramo k enotnemu cilju.

Josip Macarol.

Iz seje ožjega sosveta Pov. UJU Ljubljana.

— **pov. Seja eksekutive sosveta UJU — poverjeništvu Ljubljana dne 5. julija 1926.**

Navzoči so bili: Gnuš, Dimnik, Fegic, Lanaine in Rus.

Poverjenik tov. Gnuš otvori sejo, ki jo je moral sklicati vsled sklepa ožjega sosveta z dne 16. junija t. l. Prečita zapisnik nadzornega odbora z dne 27. junija ter ga da na razpravo. Napravili so se po stvarni in temeljiti debati sledeči sklepi:

1. Bivšega poverjenika g. **Luko Jelenc**a je pisмено pozvati, da podpiše račune za upravno leto 1925.

2. Račune poverjeništvu za leto 1926. in »Zvončka« za l. 1925/26 pregleda na seji ožjega sosveta dne 16. junija določen odsek, sestoeč iz tovarišev **Gruša Keclia** in **Kobala O** tem je obvestiti tudi tov. **Luznarja**.

3. Tov. **Knafliču** odgovorimo na njegov pismo. Predlog o progasu (deklaraciji) pa izročimo stanovsko-politične-

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

na redni občni zbor društva »Učit. Samopomoč«, ki se bo vršil v nedeljo, dne 18. julija 1926 ob 1/2 8. uri zjutraj v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju s sledečim vzporedno:

1. Načelnikovo poročilo za zadnje poslovno dobo.
2. Poročilo računskih pregledovalcev.
3. Samostojni predlogi
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

Udeležite se ga v velikem številu!

Odbor.

Opomba: Ako ob 1/2 8. uri sklicani zbor ne bi bil sklenjen se otvori pol ure pozneje drugi, ki je sklenjen pri vsakem številu (§ 12. a). Samostojne predloge je poslati do 10. julija 1926 Učiteljski Samopomoči v Ljubljani.

UČITELJSKA SAMOPOMOČ — OTROŠKO ZAVAROVANJE.

V. Zaključek zavarovalne dobe.

1. Zavarovanje preneha z dovršenim 21. letom. Vsako vplačevanje članskih prispevkov se s tem dnem ustavi, preneha pa tudi vsaka obveznost za izplačilo posmrtnine. Starši so si zavarovali za slučaj smrti svojih otrok denarno podporo za dobo od 6. do 21. leta.

2. Zavarovanje preneha s smrtjo ali z dovršenim 21. letom, v zadnjem slučaju se zavarovancu, oziroma staršem njegovim izplača odpravnina (dota). Odpravnina je lahko prav tolika kot posmrtnina, lahko pa manjši ali večji znesek. Člani bi plačali odpravnino s članskim prispevkom.

Če se uvede to zadnje (V. 2.) zavarovanje, bo vplačilo seveda večje. Poza biti pa ne smemo, da se z zavarovanjem po V. 1. dobi denarna podpora le tedaj, če umrie zavarovani otrok v tem ko se pod V. 2. izplača posmrtnina roditeljem ob smrti zavarovančev, če zavarovanec 21. leto doživi, pa se njemu samemu izroči odpravnina.

mu odseku, ki ga tvorita poleg drugih tudi tov. **Knaflič** in **Šumer**.

4. Društva, ki so dolžna na članarini čez 400 Din, nimaio pravice udeležiti se (učestvovati) skupščine. (Člen 29. pravil UJU). Predsednike in blagajnike teh društev je takoj pisмено opomniti, naj poravnajo obveznosti. Ako nimaio denarja naj za ta čas najameio potrebni znesek.

Ker pet društev še ni poravnalo svojih obveznosti, je smatrala eksekutiva **soglasno za konsekventno da niti člani ožjega sosveta ne šriega ne delegati in ne člani odsekov ki pripadajo tem društvom, nimaio pravice udeležbe na skupščini**. Člani teh društev ne dobe legitimacij. Pravila moramo strogo izvajati.

6. Da se izognemo morebitnemu nesporazumljeniu in ker nekatera društva še niso poravnala svojih obveznosti, je predlagal tov. Rus, da za letos opustimo objavo delegatov.

Odpravnino lahko imenujemo doto, ker bi prav s tem zneskom marsikak oče z vsem potrebnim opremil svoio hčer — nevesto. Ko naraste število vpisanih otrok na 1000—2000, bo odpravnina že lep znesek.

VI. Članski plačila.

1. Člani vplačujejo prispevke samo za smrtne slučaje. Tako postopa zdaj Učit. Samopomoč.

2. Člani plačujejo prispevke za smrtne slučaje in za odpravnino za tiste, ki so dovršili 21. leto.

V obeh slučajih plača priglasenec pri sprejemu sprejemne pristojbine.

VII. Odmera članskega prispevka.

Članski prispevek za smrtne slučaje kot za odpravnino naj bo primeren. Nizki prispevki dajo nizko posmrtnino, z visokimi prispevki pa pride marsikak plačnik v zadrego. Prispevek naj bi bil od 3 do 5 Din. Članski prispevek se določi v pravih kot a) stalen, določen znesek, b) določi ga vsakokratni redni (izredni) občni zbor ali c) določa ga od časa do časa društveni odbor. Po mojem mnenju bi bil prvi način najbolj priporočljiv.

VIII. Posmrtnina (obsmrtnina).

Posmrtnina (obsmrtnina, denarno podporo) dobim, če število članov vpisanih (zavarovanih) otrok pomnožim s članskim prispevkom. Na pravi način izplačuje posmrtnino Učit. Samopomoč. Račun je jasen in priprost za člane kot za društveno upravo.

IX. Posmrtnina. — Odpravnina.

Kdaj se nakaže posmrtnina in kdaj odpravnina? Ker se mi zdi odgovor na to vprašanje zelo važen navedem v ti točki več primerov, po katerih bi se izvedla nakazila denarnih podpor, ne da bi člane preveč obremenili, zavarovanci oziroma starši bi pa vendar le prišli do posmrtnine, odnosno odpravnine.

1. Posmrtnina se izplača za vsakega umrlega člana, odpravnina pa zavarovancu z dovršenim 21. letom; oboje brez ozira na čas pristopa

(sprejem a). Ta postopek bi bil najenostavnejši in za društveno poslovanje najlažji. Ima na to hibo, da težko obremenjuje društveno blagajno, oziroma vplačevalce-člane. Izkoriščevalci (dobimo jih povsod!) bi vpisali le slabotne in boleljne otroke (za posmrtnino), zdrave otroke pa šele v zadnjih letih (zaradi odpravnine). Iz navedenih vzrokov bi ta način zavarovanja ne bil priporočljiv.

2. Ker do zdaj ni bilo takega zavarovanja, se za prehodno dobo vzame izplačilo podpor pod l. in sicer:

- a) posmrtnina se izplača ob smrti, če je bil zavarovaneec nad pol leta od priglasitve vpisan v društvu;
- b) odpravnina le, če zavarovaneec ob času priglasitve ni dovršil 18. leta. Starostna doba 18. let velja le za prvo leto po ustanovitvi novega oddelka, na to se skozi sedem let znižuje vsakokrat za eno leto. Čez 8 let po ustanovitvi bi bili upravičenci za odpravnino le oni člani, ki so vstopili (ali bodo vstopili) v društvo v starostni dobi pod 11. letom. Za zavarovance v starostni dobi od 6. do 11. leta se izplačuje odpravnina v vsakem slučaju.

3. Za lažje umevanje vzamem članski prispevek (ob smrti ali dožitju 21. leta) 5 Din. Izplačilo odpravnine se razdeli na štiri razrede. Odpravnino preime zavarovaneec z dovršenim 21. letom, če se vpiše

I. razred: v dobi od 6. do 11. leta (5 let) 5krat število članov.

II. razred: v dobi od 11. do 15. leta (4 leta) 3krat število članov.

III. razred: v dobi od 15. do 18. leta (3 leta) 2krat število članov.

IV. razred: v dobi od 18. do 20. leta (2 leti) 1krat število članov.

V zadnjem letu (od 20 do 21. leta) vpisani član a) ne preime odpravnine ali b) se v ti starostni dobi ne spreime v društvo.

4. Če zavarovaneec izstoji ali je bil zaradi nerednega vplačevanja članskih prispevkov izključen pred 21. letom, zgubi pravico do posmrtnine, oziroma odpravnine. Vplačani znesek se mu ne vrnejo.

5. Če umrie oče (očem), plačuje članske prispevke za zavarovanca mati (mačeha) ali obratno. Če umrieta oba roditelja (ali očem in mačeha) in ostanejo otroci brez zasebnega premoženja, dobi zavarovaneec(noi) odpravnino po 3. I. do IV. Plačevanje članskih prispevkov preneha.

X. Pogoji za sprejem.

Vsak priglasenec, ki prosí za sprejem mora biti zdrav. Če umrie zavarovaneec prej kot v pol leta od dne priglasitve, se ne izplača posmrtnina zani. Za boleljne otroke (ietika itd.) se zahteva zdravniško izjavo. Od staršev se zahteva za sprejem njih otrok primerno izjavo.

XI. Sprejemne pristojbine.

Ob sprejemu bi priporočal sledeče sprejemne pristojbine: a) vpisnina 10 Din, b) rezervni fond 2 Din, c) upravlnina 2 Din, d) poštnina 2 Din, d) pravila 1 Din in e) za prvi smrti slučaj ali prvo odpravnino 5 Din; skupaj 17 Din in en članski prispevek.

Vpisani člani plačujejo članski prispevek za smrtne slučaje, oziroma odpravnino, letno enkrat pa znesek za rezervni fond in upravlnino. Navedeni zneski služijo le za primer, odloča naj o tem občni zbor. Ta razporedba v pravih lahko odpade, če se sklene da določa sprejemne pristojbine za vsako leto (ali več let) v naprej društveni odbor ali občni zbor.

XII. Dodatek.

Točka V., VI., VII., IX. in XI. vsebujejo po več medsebojno si nasprotujočih nasvetov, katere se mora v pravih zdravati. Pravila za otroški oddelek — ki naj bi bila le dodatek k pravilom Učiteljske Samopomoči — naj sestavi društveni odbor, izredni občni zbor naj jih pa pregleda, popravi in spreime. Letošnji občni zbor (18. julija 1926 v Celju) naj se v glavnem izreče ali naj se upele podporno društvo za otroke ali ne.

Vabilo k sodelovanju

Tu sem navedel nekaj točk, po katerih bi se dal osnovati novi podporni odsek Učit. Samopomoči, to je za otroke društvenih članov. Nikakor si ne domišljam, da bi bile prav te točke tiste, po katerih bi se to zavarovanje moralo izvesti. Vsa zadeva zahteva tehtnega razmišljanja v mnogih točkah utemeljenih za- in protiugovorov predno se do dobrega razčisti in izlušči najboljšo.

Vabim vse tovariše in tovarišice, ki se zanimajo za ta novi podporni odsek Učit. Samopomoči, da razmislijo o tem. Vsako dobro misel, ugovor ali dostavek naj napišejo na list papirja, katerega naj vsaj do 10. julija 1926 pošljejo podpisano. Na običnem zboru Učit. Samopomoči, ki se bo vršil dne 18. julija 1926 v Celju, se bo v glavnem obravnavala ta zadeva. Naše stremiljenje mora iti za tem, da si pomagamo vzajemno, kjer le moremo.

Ivan Kocifančič,
predsednik Učit. Samopomoči.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Poročila:

+ Poročilo Učit. društva za kočevski okraj o običnem zboru društva dne 20. marca 1926 v Kočevju.

Predsednikovo poročilo. Po običajnem pozdravu navzočih poroča predsednik na kratko o skupščini v Subotici, dotakne se tudi pokrajinske skupščine v Šoštanj in preide na sejo šir. sveta UJU 10. jan. 1926.

Po predsednikovem poročilu se je vnela živahna debata, tičoč se: seje širšega sosveta UJU 10. jan. 1926; stališča predsednika in drugih odbornikov glede deklaracije. V debato so posegli tov. Kmet, Ločniškar, Završnik, Jaklič, Lulik in Šušteršič.

Deklaracija: K besedi se je oglasil tov. Ločniškar Franc, ki je v lepih in jedrnatih besedah pojasnil delo, namen in razvoj deklaracije. Nato je še imel daljši govor tov. Mervič Anton, ki je podal zgodovinski razvoj naše učiteljske organizacije, v tem je bil obenem tudi podan zgodovinski razvoj boja za pravo stanovsko organizacijo.

Na to se je vršilo glasovanje o deklaraciji in sicer po listkih. Za deklaracijo je glasovalo 52 tov.(ic), proti oziroma le za strogo izvajanje § 2. pravil UJU pa 39 tov.(ic). Dva listka sta bila prazna.

Občni zbor. Popoldne ob 3. uri se je vršil občni zbor društva. Poročilo tajnika, prosvetnega odseka; blagajničarke ter pregledovalce računov je vzel občni zbor na znanje in odobrill.

Novi odbor: Predsednik: Ločniškar Franc, podpredsednik: Kmet Herman, tajnik: Lulik Avgust, blagajničarka: Sedej Ana. Odborniki: Kaduc Ivan, Pucelj Iva, Mrovlje Slavko.

Delegati. Nato so se izvolili delegati za pokrajinsko skupščino.

+ Poročilo o zborovanju kočevskega društva z dne 8. maja 1926 v Ribnici.

Tov. predsednik Ločniškar otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter prečita tov., ki so opravili svojo odsotnost. Pove, kako se je izvoljeni odbor konstituiral. Nato poda kratko skico položaja v organizaciji in še posebej v našem društvu. — Prečitani dopisi so se vzeli na znanje.

Referat: Pomladek Rdečega križa. Poroča je tov. Slav. Mrovlje, ki je podal zborovalcem pomen P. R. K. in njegovo vzgojno delo pri mladini. Predsednik se mu zahvali za lepe misli. Sledila je kratka debata: Šušteršič, Mervič, Kmet, Lulik.

Sprememba pravil UJU. Poroča tov. Mervič Anton. Njegovim izvajanjem so navzoči sledili z zanimanjem. Nato so zborovalci točko za točko revidirali, debatirali in sklepali. Poročevalcu se zahvali predsednik.

Predlogi in sklepi društva: 1. Društvo se pridružuje predlogu Mariborskega društva radi revizije računov pri poverjeništvu Ljubljana.

2. Poverjeništvu naj poskrbi, da bi se na skupščini v Celju referiralo o P. R. K. (Predlog tov. Mrovljeta.)

3. Društvo izraža željo, da bi tudi »Popotnik« in »Tovariš« prinašala članke, tičoč se vzgojnega pomena P. R. K.

4. Organizacija naj izposluje, da bi imeli šol. uprav. kakor prej pravico dajati tridnevne dopuste podrejenemu učitelstvu.

5. Člani, ki na večkratne opomine še do danes niso poravnali članarine, se še enkrat pozivljejo, da izvrše svojo društveno in tovariško dolžnost, sicer se bo postopalo po pravihlih določbah društva.

+ Učiteljsko društvo srezov Maribor desni in levi breg je zborovalo 12. maja t. l. ob 10. uri v mariborskem Nar. domu. Navzočih 90 članov.

Tov. predsednik Šijanec otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter jih opozori na prekrasen relief Pohorja, ki ga je napravil in na zborovanju razstavil tov. Pajtlar iz Pekar. Relief je na prodaj za 500 Din.

Zapisnik. Tov. tajnik Konečnik prečita nato zapisnik zadnjega zborovanja. Navzoči ga odobrijo. Ravno tako se vzamejo na znanje na društvo došli dopisi in predlogi.

Gospodarsko stanje. Z ozirom na poslani predlog »Učit. dr. za Maribor in bližnje okolice« o ugotovitvi gospodarskega stanja pri poverjeništvu UJU v Ljubljani, se razvije ostra debata.

Po burni debati, v katero so posegli tovarišice Lj. Šijanec, Marija Godec, M. Vauda, R. Knaflič, Petrovič in Zm. Konečnik, se končno sprejme predlog tov. R. Knafliča, naj ožji svet izbere izvedenca iz svojega področja, ki naj revidira in uredi finančno stanje.

Delegati. Pri volitvah za državno skupščino UJU v Beogradu so bili soglasno izvoljeni predlagani delegati.

Zdraviliški dom. Na poziv »Učit. zdraviliškega doma« v Rogiški Slatini je sklenilo naše društvo pristopiti z deležem 250 Din k omenjeni zadruzi, ki nudi mnogo ugodnosti svojim združnim članom.

Rokotvorni pouk. Tov. M. Vauda je poročal o rokotvornem tečaju, ki se je vršil v Mariboru sporedno s pedagoškim tečajem. Tečaj je vodil naš strokovnjak na tem polju, g. ravnatelj Humek. Največja naloga razmeroma kratkotrajnega tečaja je bila praktična stran. Vred tega je tudi t. Vauda predvsem podrobno razložil delo in opravke v posameznih dneh. Udeleženci so dobivali navodila za izvrševanje raznih spretnosti, tako so se vadili n. pr. tudi vezati knjige. Koncem referata se je predavatelj t. Vauda zahvalil voditelju rokotvornega tečaja za njegov velik trud in za njegovo požrtvovalnost ter izrazil željo, da bi čim prej zopet imeli kak podoben tečaj.

Sreski ped. odsek. Na inicijativu tov. Mirka Vauda se je sklenilo stvoriti »sreski ped. odsek«, katerega bi naj tvorili učitelji iz raznih krajev; vodilno vlogo pa bi naj imel »ped. didakt. krožek« v Mariboru, kjer že imajo na razpolago krasno, moderno urejeno knjižnico. V ta namen so izvolili pripravljalni odbor, ki naj stopi v stik s »prosvetnim odsekom« našega društva za mariborski šolski okraj. Predlagan in sprejet je bil sledeči odbor: tovariši Mirko Vauda, Ivan Šeško, Albin Spreitz in tov. Vilma Kožuh kot namestnica. Članarina znaša 1 Din mesečno, kar so sklenili zborovalci plačevati skupno z ostalo članarino.

Sestanek za sadjarje. Tov. Mešovšek je obvestil zborovalce, da je na binkoštni ponedeljek, t. j. 24. V. t. l. važen sestanek za sadjarje v Mariboru. Udeležiti se ga tudi g. profesor Priol.

Izlet. Nato so se po kratkem pretresanju raznih mnenj navzoči zedinili, da napravi društvo 5. junija skupen izlet v Št. Ilj v Slov. goricah. Razne druge podrobnosti, tičoč se izleta, bodo objavljene v »Učit. tovarišju«.

Ogled tvornice. Ob 14. uri si je 35 tovarišev ogledalo pod vodstvom tov. predsednika veliko predilnično-italnico na Ruški cesti v Mariboru. Ob tej priliki se zahvalujemo ponovno cenj. ravnateljstvu za naklonjenost ob priliki našega poseta, ki nam bo ostal vedno v dobrem spominu.

+ Okrajno učiteljsko društvo za ormoški okraj je zborovalo dne 12. junija t. l. v Ormožu ob 70 odstotni navzočnosti članstva.

Predsednik se spomni častnega člana našega društva tovariša Ivana Košarja od Velike Nedelje, ki je 6. maja t. l. preminul. Bil je dolgoleten član in predsednik našega društva, dober tovariš in družabnik, katerega je poleg drugih vrtil dičila neomajna stanovska zavest. V znak priznanja za zasluge, ki si jih je stekel za naše društvo in šolstvo sploh, zaključijo navzoči stoj trikratni »Slava«.

Dne 30. maja t. l. je poteklo 75 let, odkar je umrl naš rojak Stanko Vraz, največji hrvaški lirik v začetku preteklega stoletja, kateri »je pevao kao ptica na grani«. O Vrazovem življenju in delu bo predaval predsednik pri prihodnjem zborovanju.

Nato prisrčno pozdravi navzoče, posebej še gosta Alberta Zerjava in Ano Lavrenčič, oha iz Središča, k srečno prestanemu usposobljenostnemu izpitu pa čestita Olgi Šijanec, Ceciliji Kukovec in Franju Erzenjaku.

Preide se na dnevni red.

1. Zapisnik zadnjega zborovanja dne 17. aprila t. l. se prečita in odobri.

2. Dopisi se vzamejo po redu iz opravljenega zapisnika na znanje. — Glede revizije blagajniškega stanja UJU poverjeništvu Ljubljana se zborovalci soglasno priključijo sklepu »Mariborskega učiteljskega društva« ter zahtevajo še enkratno revizijo. Tov. Josip Rajšp, ki je bil pri reviziji navzoč, poroča o poteku iste in o utisih, ki jih je dobil pri tem poslu.

3. Sledi predavanje tov. Lovra Farazina pod naslovom »Pouk petja na osnovni šoli«. Predavatelj podaja povsem nove smernice, kako bi se mogli učenci ljudske šole priučiti notam, počeni s tem poukom že na najnižji stopnji, kako je započeto snov razširjati na sledečih stopnjah ter koncentrirati pevski pouk z drugimi predmeti. Po predavanju, ki bo priobčeno v »Popotniku«, se razvije daljša debata, v kateri se sicer zagovarja narodna pesem v naši šoli; priznati pa se mora važnost globoko zasnovanim mislim predavatelja, ki bi mogle uspešno služiti pri preobrazbi pevskega pouka v ljudski šoli. Predsednik se predavatelju zahvali za stvarno podajanje, s katerim je priklenil nase pozornost vseh zborovalcev.

4. Vslod nekaterih nedostatkov v prejemanju stanovskih listov se naredi vloga na primerna mesta.

Istotako se naprosi UJU poverjeništvu Ljubljana, da podzame korake v svrhu razčiščenja določil o prejemanju službenih prejemkov. Nekateri tovariši dobe že po dveh službenih letih polno položajno plačo, ako so položili v tem roku usposobljenostni izpit, drugi pa v istih razmerah šele po preteku treh let, ko so dosegli stalno namestitve.

Po obravnavi tekočih društvenih zadev se sklenu, da se vrši prihodnje zborovanje 12. septembra t. l. pri Sv. Miklavžu.

+ Učiteljsko društvo za svetolenarski okraj je zborovalo dne 12. junija v Sv. Jurju v Sl. gor. Od 46 članov navzočih 24!

Predsednik pozdravi navzoče, posebej tov. Beloglavca in gđ. Krajčevco in otvori zborovanje. Graja članstvo, ki se tako nerodno udeležuje zborovanj in zahteva, da se podzame potrebne korake za te neudeležence. To zborovanje je bilo v tem šol. letu zadnje, pot in dan prav lepa, zato ne velja tu noben izgovor. Neopravičene odsotne člane se bo odslej objavljalo javno

v poročilih. — Nikdo se ni udeležil zborovanja od Sv. Benedikta, ki je sosednja šola, dalje od Sv. Antona ter mešč. šole v Sv. Lenartu razen dveh članov. Tudi niso smatrali za potrebno se opravičiti.

Prečita se zadnji zapisnik, kateri se odobri. Dopisov ni.

Tov. blagajničarka graja nerodno plačevanje članarine, krivda je pri nekaterih šol. upraviteljih, kateri redno ne odtegujejo in ne pošiljajo članarine. Zato je prečital tov. tajnik ponovno sklep občnega zbora, ki se glasi: »Članarina se pobira mesečno à 20 Din od šol. uprav. na vsaki šoli, kateri takoj tudi odpošiljajo denar po položnici.

Tov. ravnatelj mešč. šole Vauda Milan je podal najprej: »Sklepni račun: navadni pogreški in njih odprava.« Večina že itak pozna to snov in tudi napake, vendar je bilo dobro, da je opozoril še na nekatere nedostatke, do katerih je prišel potom večletne prakse.

Nato je podal snov: »Organizacija poštno-čekovnega urada«. Izvajal je razlago na praktičen način, podal in obrazložil je pomen te važne organizacije, katere se mnogi inteligenti danes ne poznajo in ki je važna tudi za širše sloje.

Tov. Stučec J. predava snov: »Najvažnejše iz rokotvornega pouka na osnovni šoli«. Uvođa doma opiše na kratko potek rokotv. tečaja v Mariboru, katerega se je udeležil. Ker je snov zelo obširna in se ne da teoretično naučiti, je podal nekaj glavnih navodil glede leparstva in modeliranja, kjer se ne rabi skoraj nič orodja. Člani so posegli v debato z željo, da se rokotvorni pouk vrši v smislu praktične potrebe tukajšnjega ljudstva. Predavatelj je obljubil, da bo v prihodnjem šol. letu pokazal praktično najvažnejše iz modeliranja leparstva itd. Predlogov ni!

+ Ljubljansko učiteljsko društvo je zborovalo v petek dne 11. junija t. l. v risalnici šole pri sv. Jakobu ob izredno veliki udeležbi članstva. Navzočih je bilo 116 tovarišev in tovarišic.

Predsednik tov. Fr. Škulj preide po otvoritvi zborovanja in pozdravu navzočih takoj k prvi točki dnevnega reda, t. j. k volitvi delegatov za pokrajinsko skupščino.

Na predlog tov. Ambrožiča so se vršile volitve po listkih. Najprej so se vršile volitve delegatov za pokrajinsko skupščino v Celju. Za skrutatorja je imenoval predsednik tov. Kobala in tovariš Levcova.

Predloženi sta bili dve listi in sicer ona nove (deklaracijske) in nje nasprotne smeri. Zmagala je prva z 71:55 %, torej s skoro $\frac{3}{4}$ večino. Od 116 oddanih glasov je dobila prva 83 glasov, druga pa 33.

Nato so se vršile volitve delegatov za glavno skupščino v Beogradu. Skrutatorja pri teh volitvah sta bila tov. Puhar in tovarišica ga. Mišeličeva.

Kakor prej, je zmagala tudi tu prva lista, ki je od 113 oddanih glasov dobila 78 glasov

ARGUS	je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS	ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS	daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS	ove informacije so valdar točne izčrpane in hitre
ARGUS	se nahaja v Vuku Karadžiča ul. II. Beograd
ARGUS	ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

proti 35 glasovom nasprotne liste (69 % večine).

K 2. točki dnevnega reda je referiral tov. Iv. Dimnik o premembi pravil UJU. Po kratki debati, ki se je razvila po referatu, je bil sprejet predlog, naj se letos pravila ne izpreminjajo.

Kot 3. točka je bilo na dnevnem redu čitanje došlih dopisov.

Tov. tajnik prečita zapisnik seje nadzornega odbora in gospodarskega odseka o reviziji gospodarstva UJU. — Po debati, v katero so posegli tov. Grum, Sadar, Dostal, Mlakar, Jelenc in Dimnik ter tovarišica Zupančičeva, je bil soglasno sprejet predlog tov. Gruma, da se revizijsko poročilo zavrne in izvrši ponovna revizija, kakor to zahteva sklep ožjega sosveta.

Za tem je bilo na predlog tov. Sadarja soglasno sprejeto poročilo redakcijskega odseka, ki je imel nalogo pravilno stilizirati deklaracijo.

Pri slučajnostih je stavil tov. Jelenc vprašanje na tov. predsednika, je li on res interveniral v zadevi novih članov disciplinske komisije in odstavil referenta v ministrstvu prosvete. — Tov. Škulj zastavlja kot odgovor svojo častno besedo, da on, od kar predseduje ljublj. učit. društvu, tega ni storil. Navzoči se zadovolje s to njegovo izjavo.

Tov. predsednik zaključil zborovanje ob 21. uri.

Tajnik.

ODPRTO PISMO

gosp. Luki Jelencu bivšemu poverjeniku.

V pamfletu z naslovom »Deset resnic« si napadel tudi mene. Prvi si, ki se te dotaknil moje osebne časti in to brez sence kake upravičenosti. Reš je, v nasprotstvu s tendenco Tvoje obdolžitve, da sem Te v svojem društvu vedno zagovarjal.

Ko ne bi spoštoval Tvoje starosti, bi si poiskal zadoščenja na drug način.

O enem si me prepričal: da ne sme nihče pričakovati od Tebe naimaniše obzirnosti, kdor tudi samo načelno ne soglašja s Tvojim postopanjem

Peter Mačnik.

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA« Ljubljana. Poljanski nasip 10/21 pošilje vsakemu naročniku »Učit. Tovariša« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoi: ne bo Vam žal!

Novosti za pomlad in poletje!

Vse vrste sukna za športne in promenadne obleke. Modno in perilno blago, vsakovrstna svila i. t. d. Ugodni plačilni pogoji na obroke. Na željo se pošljejo vzorci.

★

A. & E. SKABERNE, veletrgovina LJUBLJANA

+

Pretužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da nam je danes po kratki in mučni nolezni preminula naša predobra, blaga ženka in zlata mamica, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Vali Jurčec roj. Bučar
učiteljica na osnovni šoli v Kostanjevici.

Pogreb nepozabne pokojnice se je vršil v nedeljo 4. t. m. ob 4. uri pop. iz hiše žalosti na tuk. pokopališče.

Kostanjevica, dne 2. julija 1926.

Ivan Jurčec, učitelj, soprog. Janezek, sinček in rodbini Bučar-Roth.

Pelikan

ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK
POVSOD NA ZALOGI — TISKOVINE NA ZAHTEVO
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Šolske zvezke po konkurenčnih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.

Učitelstvo opozarjamo, da naj uvede te zvezke v šole in naj zahteva v trgovinah zvezke Učiteljske tiskarne.

Zvezki se prodajajo v korist „UČITELJSKEGA KONVIKTA“ v Ljubljani in „UČITELJSKEGA DOMA“ v Mariboru.

Glavni in odgovorni urednik Ivan Dimnik v Ljubljani. Izdajatelj: UJU — poverjeništvu Ljubljana, odgovarja Ivan Dimnik v Ljubljani. Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani; zanjo odgovarja France Štrukelj v Ljubljani.